

**รายงานการประชุมคณะผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ พนักงานครู
และพนักงานจ้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง
ครั้งที่ ๓/๒๕๖๖ ในวันจันทร์ ที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๘.๓๐ น.**

ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ	หมายเหตุ
๑	นางสาวพรเพ็ญ ทองดี	หัวหน้าสำนักปลัด	พรเพ็ญ ทองดี	
๒	นายอภิชาติ เพชรคุ้ม	นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ	อภิชาติ เพชรคุ้ม	
๓	นางสาวณัฐพัชร จันทร์ทองอยู่	นักวิเคราะห์นโยบายฯปฏิบัติการ	ณัฐพัชร จันทร์ทองอยู่	
๔	นางสาวชินาภา วงษ์สุวรรณ	เจ้าพนักงานพัสดุชำนาญงาน	ชินาภา วงษ์สุวรรณ	
๕	นายไพศาล เจริญศิลป์	จพง.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ปง.	ไพศาล เจริญศิลป์	
๖	นางสาวอำนวยการ ระเบียบดี	ผู้ช่วยนักวิชาการศึกษา	อำนวยการ ระเบียบดี	
๗	นางสาวจิรชยา ผลประทีปสุริยา	ผู้ช่วยนักวิเคราะห์ฯ	จิรชยา ผลประทีปสุริยา	
๘	นางสาวกรชนก มาลีหอม	ผู้ช่วยเจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้	กรชนก มาลีหอม	
๙	นายวิเชียร ชุ่มใจ	พนักงานจ้างทั่วไป	วิเชียร ชุ่มใจ	
๑๐	นายณรงค์ ประหยัด	พนักงานจ้างทั่วไป	ณรงค์ ประหยัด	
๑๑	นายยุทธนา มาประเสริฐ	พนักงานจ้างทั่วไป	ยุทธนา มาประเสริฐ	
๑๒	นายสุตใจ อยู่คงเมือง	พนักงานจ้างทั่วไป	สุตใจ อยู่คงเมือง	
๑๓	นายสุเชษฐ กลิ่นกล่ำ	พนักงานจ้างทั่วไป	สุเชษฐ กลิ่นกล่ำ	
๑๔	นายดำรง ศรีคง	พนักงานจ้างทั่วไป	ดำรง ศรีคง	
๑๕	นายบัณฑิต รักชาติ	พนักงานจ้างทั่วไป	บัณฑิต รักชาติ	
๑๖	นางสาวสิริรัตน์ สุทธกัน	พนักงานจ้างทั่วไป	สิริรัตน์ สุทธกัน	
๑๗	นายหิรัญ วงศ์อ่อน	พนักงานจ้างเหมาบริการ	หิรัญ วงศ์อ่อน	
๑๘	นางสาวอารีย์วรรณ ชูชีพ	พนักงานจ้างเหมาบริการ	อารีย์วรรณ ชูชีพ	
๑๙	นางสาวชลธิชา นาคไย	พนักงานจ้างเหมาบริการ	ชลธิชา นาคไย	
๒๐	นายเฉลิม ช่วยชู	พนักงานจ้างเหมาบริการ	เฉลิม ช่วยชู	
๒๑	นายสมชาย เฉลิมไทย	พนักงานจ้างเหมาบริการ	สมชาย เฉลิมไทย	
๒๒	นายศรายุท วิมลศรี	พนักงานจ้างเหมาบริการ	ศรายุท วิมลศรี	
๒๓	นายณรงค์ ศรีสวัสดิ์	พนักงานจ้างเหมาบริการ	ณรงค์ ศรีสวัสดิ์	

ผู้เข้าร่วมประชุม ไม่มี
เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๓๐ น.

นางสาวพรเพ็ญ ทองดี หัวหน้าสำนักปลัด รักษาการแทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง ประธานในที่ประชุม กล่าวเปิดการประชุมเมื่อที่ประชุมพร้อมแล้วจึงเริ่มการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑

นางสาวพรเพ็ญ ทองดี

เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

สวัสดีค่ะ พนักงานส่วนตำบล ครู ลูกจ้างประจำและพนักงานจ้างทุกท่าน สำหรับการประชุมในวันนี้ขอมอบนโยบายหรือชักชวนความเข้าใจในการปฏิบัติงานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทุกท่านได้มีความตั้งใจในทำหน้าที่บริการประชาชนอย่างเสมอภาค และมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ในการงานอันเกี่ยวกับหน้าที่ราชการหรือกรณีต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับงบประมาณหรือทรัพย์สินต่างๆให้ปราศจากการคอร์รัปชั่น มีวินัยต่อหน้าที่และองค์กร และให้ยึดถือระเบียบกฎหมายและความถูกต้อง โดยคำนึงถึงประโยชน์แห่งสาธารณะเป็นสำคัญ จึงได้เชิญพนักงานเจ้าหน้าที่ทุกท่านมาประชุมในครั้งนี้ และจะแจ้งให้ที่ประชุมทราบต่อไป

มติที่ประชุม

- รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒

มติที่ประชุม

เรื่องรับรองรายงานการประชุมแล้ว

ประธานแจ้งว่ารายงานประชุม พนักงาน ๆ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ ขอให้ ที่ประชุมได้พิจารณา หากไม่มีการแก้ไขขอให้รับรองรายงานการประชุมดังกล่าว

- รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๔

เรื่อง เพื่อทราบ

๔.๑ การปฏิบัติหน้าที่ราชการและการบริการประชาชนอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม

นางสาวพรเพ็ญ ทองดี หัวหน้าสำนักปลัด รักษาราชการแทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง แจ้งต่อที่ประชุม ขอความร่วมมือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทุกท่านโปรดสละเวลาทำงานก่อนเวลาครึ่งถึง ๑ ชั่วโมง ก่อนเวลา ๐๘.๓๐ น.เพราะถ้าหากมาพอดีกับเวลาปฏิบัติราชการ ซึ่งกว่าจะได้เริ่มปฏิบัติงานอาจทำให้ล่วงเลยเวลาไปหลายนาที บางครั้งอาจมีประชาชนมานั่งรอติดต่อราชการ จึงทำให้เสียเวลาการประกอบอาชีพหรือไม่ได้รับการบริการอย่างรวดเร็ว และในเรื่องนี้จึงขอให้ทุกท่านลองตระหนักถึงถ้าสมมุติว่าเป็นเราเองที่ต้องไปนั่งรอในช่วงระยะเวลากระชั้นชิดบางครั้งเราเองอาจจะรู้สึกใจร้อนอยากดำเนินการในเรื่องนั้นๆให้เสร็จเร็วๆเพื่อจะได้ไปทำธุระอย่างอื่นต่อ ฉะนั้น เมื่อถึงเวลาตามราชการแล้ว เครื่องคอมพิวเตอร์หรือปรี้นเตอร์อันถือว่าเป็นอาวุธหรืออุปกรณ์ในการให้บริการอย่างหนึ่งต้องพร้อมแล้ว ไม่ใช่พียงจะมาเปิดแล้วรีเซ็ทเครื่องตอนที่ประชาชนมานั่งรอนะ๘t

- กฎ ระเบียบ หรือหนังสือสั่งการต่างๆ ที่ออกมาแต่ละวัน โดยเฉพาะระยะเวลาช่วงนี้ ที่มีกฎหมายหรือระเบียบใหม่ๆออกมาบังคับใช้มากมาย ฉะนั้น จึงขอให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ทุกท่านหมั่นศึกษากฎระเบียบต่างๆให้เข้าใจ พร้อมทั้งมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อ องค์กร ต่อหน้าที่ราชการ ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม มีความโปร่งใส ปราศจากการทุจริต และพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบการปฏิบัติงาน

การบริการประชาชนอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม

- เมื่อมีประชาชนมาติดต่อราชการ ไม่ว่าผู้นั้นจะมีตำแหน่งหน้าที่การงานอะไร นายกจะเป็นเกษตรกรชาวไร่ชาวนา พ่อค้า นักธุรกิจ หรือข้าราชการกรมกองกระทรวงต่างๆ ก็ขอความร่วมมือทุกท่านให้มีใจบริการ แต่งกายสุภาพตามกฎระเบียบที่ทางราชการกำหนด สอบถามผู้ติดต่อราชการด้วยถ้อยคำสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน และให้การต้อนรับอย่างเสมอภาค

มติที่ประชุม

- รับทราบและถือปฏิบัติ

น.ส.พรเพ็ญ ทองดี หัวหน้าสำนักปลัด ได้มอบหมายให้ นักทรัพยากรบุคคลนำเสนอโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

มติที่ประชุม

- รับทราบและถือปฏิบัติ

๔.๒ โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

น.ส.ธิดาพร จุ้ยมา นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ ได้นำเสนอโครงการต่อที่ประชุม แจ้งว่าผู้บริหารได้อนุมัติโครงการเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดดังนี้

๑. ชื่อโครงการ : โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๒. หลักการและเหตุผล :

การพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าประชาชนมีความสุขอย่างยั่งยืนและสามารถก้าวทันทุกวิกฤต ของโลกที่มากับกระแสโลกาภิวัตน์มีรากฐานที่สำคัญจากการพัฒนาบุคคลในประเทศนั้น ๆ ให้เป็นคนดี ซึ่งมี ความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของคนในสังคม โดยเฉพาะ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ซึ่งได้รับมอบหมายภารกิจในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ใช้อำนาจที่ได้รับมอบหมายจากรัฐในการปฏิบัติงานโดยความซื่อสัตย์และคาดหวังจากประชาชนว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ต้องรับผิดชอบดูแล จัดการตัดสินใจเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะ การจัดการทรัพยากรของชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและต่อประเทศชาติ

คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๑ มีมติเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในภาครัฐไว้ ๕ ยุทธศาสตร์ และยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริม คุณธรรม ในองค์กรเพื่อเป็นต้นแบบให้ข้าราชการได้เรียนรู้และปฏิบัติตาม โดยได้กำหนดแนวทางการส่งเสริม พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามกลุ่มเป้าหมาย ด้วยวิธีการและรูปแบบ ที่หลากหลาย และดำเนินการอย่างต่อเนื่องมีการวัดผลในเชิงรูปธรรม

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง จึงเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรในสังกัด เพื่อให้ตระหนักรู้ถึงการสร้างจิตสำนึก ให้มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติงานด้วย ความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งมีการปรับเปลี่ยน

กระบวนการทัศน์ วัฒนธรรมค่านิยม ด้วยการมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน จึงได้จัดทำโครงการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและประโยชน์สุขของประชาชน ขึ้น

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อปลูกจิตสำนึกให้พนักงานเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลสายทองมีคุณธรรม จริยธรรม เข้าใจหลักธรรม ของพระพุทธศาสนา และน้อมนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปเป็นแนวทาง ในการดำเนินชีวิตส่วนตัว และในการปฏิบัติราชการ

๒. เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง ได้รับการพัฒนาจิตใจ และพัฒนาตนเองให้มีจิตสาธารณะเกิดความร่วมมือ ร่วม ในการเสริมสร้างสังคมแห่งคุณธรรมและสมานฉันท์ ประพฤติตน เป็นพลเมืองดี สร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัว

ประชาชน และประเทศชาติ สร้างจิตสำนึกในการกระทำความดี รู้จัก การให้ การเสียสละ และการบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ร่วมกัน

๓. เพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง ในการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

๔. เป้าหมาย

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง

๕. วิธีการดำเนินการ

จัดให้มีการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม โดยแบ่งออกเป็น ๔ แนวทาง คือ

๑. การจัดกิจกรรมบรรยายเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม โดยคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง บรรยายให้ความรู้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในสังกัด

๒. การจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์นอกสถานที่ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้พนักงานเจ้าหน้าที่รู้จักสามัคคี เสียสละ ช่วยเหลือ/แบ่งปัน และเห็นคุณค่าของการเสริมสร้างสังคมแห่งความดีมีคุณธรรม อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างผาสุก เช่น การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในสังคม (เด็กพิการ คนชรา ฌ สถานสงเคราะห์ต่าง ๆ) หรือถวายปัจจัยไทยธรรมแก่พระภิกษุสงฆ์ที่ชราภาพ หรืออาพาธ เป็นต้น

๓. การเคารพ ธงชาติ สวดมนต์ไหว้พระ ทุกวันจันทร์

๔. การจัดกิจกรรมทำบุญถวายเครื่องไทยธรรม และบำเพ็ญประโยชน์ ณ วัดต่าง ๆ

- ครั้งที่ ๑ ในวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๖ ณ วัดโบสถ์สายทอง ตำบลสายทอง

- ครั้งที่ ๒ ในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ ณ วัดเกตุดำบลสายทอง

๖. ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

ระหว่างเดือน มกราคม - กันยายน ๒๕๖๖ ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง หรืออาจจะมีการจัดกิจกรรมนอกสถานที่

๗. งบประมาณ

-

๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

๙. ประโยชน์ที่จะได้รับ

๑. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง ที่ได้รับการฝึกอบรม มีความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมของพระพุทธศาสนา และสามารถประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตประจำวันและในการปฏิบัติราชการได้อย่างเหมาะสม

๒. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง ที่เข้าร่วมโครงการ ได้รับการพัฒนาจิตใจ และมีการพัฒนาตนเอง เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสำนึกต่อหน้าที่และรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมส่วนรวม รู้จักการเสียสละ การช่วยเหลือแบ่งปันเสริมสร้างสังคมแห่งความดี มีคุณธรรม ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

๑๐. การติดตามและประเมินผลโครงการ

๑๐.๑ ติดตามปีละ ๒ ครั้ง คือ

- ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑ ต.ค.๖๕-๓๑ มี.ค.๖๖

- ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑ เม.ย.๖๖-๓๐ ก.ย.๖๖ (พร้อมรายงานผลตามแบบรายงานการ

กำกับ ติดตาม ของหน่วยงาน ฯ)

๑๐.๒ ประเมินผลการอบรม หลังจากการอบรมเสร็จสิ้น โดยใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรม

๑๑. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ตามโครงการ

- ซึ่งในวันนี้ได้กำหนดจัดกิจกรรมตามโครงการ โดยมีเนื้อหาการบรรยายการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ในองค์กร โดยคณะผู้บริหาร (นายกอปท./ปลัดอปท.) องค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง บรรยายให้ความรู้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในสังกัด โดยเรียนเชิญ นางสาวพรเพ็ญ ทองดี หัวหน้าสำนักปลัด รักษาราชการแทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง ในฐานะประธานที่ประชุม กล่าวเปิดโครงการฯ และบรรยายรายละเอียด ตามวารสารการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในองค์กร (Morality and Ethical Reinforcement in Public Organization)

นางสาวพรเพ็ญ ทองดี หัวหน้าสำนักปลัด รักษาราชการแทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง กล่าวในที่ประชุมในเรื่องคุณธรรมกับการทำงานนี้ ขอให้ทุกท่านมุ่งเน้นผลประโยชน์ส่วนรวม มีความรู้ความเข้าใจ ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีความเป็นธรรมในการปฏิบัติงาน และคุณธรรมในการบริหารงาน ฝากหัวหน้าส่วนทุกกอง ให้ทำความเข้าใจกับผู้บังคับบัญชาของท่านของท่านในเรื่องของการบริหารงานบุคคล การมอบหมายงาน และการบริหารสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เกิดความเอื้อเพื่อเอื้อแก่ช่วยกันทำงานเป็นทีมให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์อย่างแท้จริงและกำชับให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการด้านจริยธรรม ดังนี้

๑. ประกาศ อบต.สายทอง เรื่องประมวลจริยธรรมของข้าราชการ ลงวันที่ ๑ ต.ค.๒๕๖๕
๒. แนวทางการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของพนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง
๓. ประกาศ อบต.สายทอง เรื่อง ข้อกำหนดจริยธรรม ลงวันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๖๕

- นางสาวพรเพ็ญ ทองดี หัวหน้าสำนักปลัด รักษาราชการแทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง บรรยายให้ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ข้าราชการ เพื่อให้ทุกคนได้ปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ ระมัดระวังภายใต้กฎระเบียบ ข้อบังคับ รายละเอียด ตามวารสารการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในองค์กร (Morality and Ethical Reinforcement in Public Organization) ที่ได้แจกให้ในที่ประชุม ประกอบด้วย ๑๓ หน้า ๗ ข้อ ดังนี้

๑. บทนำ
๒. ความหมายของคำว่า “คุณธรรมและจริยธรรมในองค์กร”
๓. แนวคิดเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม
๔. มูลเหตุจูงใจที่ทำให้มีการกระทำผิดหรือละเมิดจริยธรรม
๕. แนวทางเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในองค์กร
๖. สรุป
๗. เอกสารอ้างอิง

- **สรุปคุณธรรมและจริยธรรมหลัก**

ในส่วนที่เกี่ยวกับบุคลากรในองค์กรภาครัฐและเอกชนที่มีภารกิจหน้าที่จะต้องปฏิบัติโดยเฉพาะอย่างยิ่ง บุคลากรภาครัฐซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะ ย่อมมีพันธกิจหลักในการดูแลทุกข์สุขของสังคม และสมาชิกของสังคมโดยส่วนรวม กล่าวโดยสรุปแล้วต้องมีจริยธรรมกำกับพฤติกรรมของตนเพื่อประกัน การทำหน้าที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อบ้านเมือง ซึ่งมีอยู่หลายประการ พอสรุปได้ดังนี้

๑. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง หมายถึงการทำหน้าที่ อย่างตรงไปตรงมาไม่เป็นไปเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือคนใกล้ชิดและไม่เอาประโยชน์ส่วนตัวมาเกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติหน้าที่ของทางราชการ

๒. การปฏิบัติหน้าที่ด้วยการอุทิศตน หมายความว่าต้องทำหน้าที่ด้วยความรู้ความสามารถ ด้วยการอุทิศตน ซื่อสัตย์สุจริต มุ่งมั่น เสียสละ ตรงไปตรงมา ยุติธรรม เป็นธรรม เคารพหลักการและกติกา ของสังคม ใช้ดุลยพินิจที่ถูกต้อง กล้าหาญ อดทน

๓. มีความรับผิดชอบและผูกพันในหน้าที่ของตน กล่าวคือจะต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุ ผลตามเป้าหมาย หรือเกิดผลสัมฤทธิ์เพื่อเป็นที่พอใจของประชาชนผู้รับบริการ

๔. เคารพกติกาสังคม กติกาที่สำคัญคือ กฎหมาย และระเบียบข้อบังคับ หรือข้อตกลง ประชาคมต่าง ๆ หมายความว่า ยินดีที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ดังกล่าว โดยไม่ละเมิดหรือก่อความเสียหายใด ๆ อันเป็นการสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น กล่าวอย่างสรุปก็คือเป็นคนมีวินัยต่อตนเอง

๕. การเสียสละตนเอง หมายความว่า เมื่อมีโอกาสเข้ามาทำหน้าที่สาธารณะและได้รับความ ไว้วางใจจากประชาชนและสังคมแล้วต้องถือว่ามีเกียรติและศักดิ์ศรีการตัดสินใจหรือการกระทำใดต้องไม่มี ลักษณะของความขัดแย้งทางผลประโยชน์รวมไปถึงการยินยอมเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เช่น ทรัพย์สิน ผลประโยชน์หรือพฤติกรรมทั้งในอดีตและปัจจุบันเพื่อสร้างความมั่นใจต่อสาธารณะ

- จากที่กล่าวมาทั้งหมด ตามโครงการ มีวิธีการหรือมาตรการต่าง ๆ ในการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในองค์กร นับได้ว่าเป็นความตั้งใจที่จะพยายามขับเคลื่อนองค์กรไปสู่องค์กรแห่งคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งจะประสบผลสำเร็จได้มากน้อยเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความเอาใจใส่ของหัวหน้าหน่วยงาน แต่ละหน่วยเป็นสำคัญ มิใช่ว่ามีแต่คณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ไว้แล้วแต่ไม่มีการเคลื่อนไหวในการปฏิบัติให้ บังเกิดผลแต่ประการใดก็หาประโยชน์มิได้อะไรก็ตาม หากยังปรากฏว่ายังมีปัญหาการร้องเรียนการปฏิบัติ หน้าที่มิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐอยู่ว่ามีแนวโน้มลดลง หรือเพิ่มขึ้น ย่อมจะสะท้อนให้หน่วยงานที่ให้บริการ ร้องเรียนได้กลับมาทบทวนมาตรการต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติไปแล้วว่าจะปรับปรุงแก้ไขอย่างไรต่อไป แจ้งให้พนักงานทุกท่านรับทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

มติที่ประชุม - รับทราบและขอให้เจ้าหน้าที่ทุกคนในสังกัดถือปฏิบัติ

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่นๆ

๖.๑ กิจกรรมประจำเดือน เมษายน ๒๕๖๖

นางสาวพรเพ็ญ ทองดี หัวหน้าสำนักปลัด รักษาราชการแทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง แจ้งการจัดกิจกรรมประจำเดือน เมษายน ๒๕๖๖

- วันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๖๖ กิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุ
- วันที่ ๑๕-๑๖ เมษายน ๒๕๖๖ ประเพณีสงกรานต์ห้วงพืชมงคล และทอดผ้าป่าสามัคคี ประจำปี ๒๕๖๖ ณ ศาลาหลวงพืชมงคล

มติที่ประชุม - รับทราบ

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๐๐ น.

นางสาวธิดาพร จุฑามา
ผู้จัดรายงานการประชุม

นางสาวพรเพ็ญ ทองดี
ผู้รับรองรายงานการประชุม

ภาพประกอบการประชุม

เอกสารประกอบ
รายงานการประชุม

การเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในองค์กร

(Morality and Ethical Reinforcement in Public Organization)

1. บทนำ

ศาสนาและหลักธรรมคำสั่งสอนเป็นเรื่องที่มีการกล่าวขานและมีมีการประพฤติปฏิบัติกันมาช้านาน หลายพันปีมาแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของศีลธรรมซึ่งเป็นข้อกำหนดพฤติกรรมของคนในสังคมที่ควรประพฤติปฏิบัติต่อกันและกัน ตลอดจนข้อห้ามที่ไม่ควรกระทำต่อสมาชิกในสังคมด้วยกัน ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิด ความสงบสุขและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม โดยรวม ตลอดจนลัทธิความเชื่อที่ต่าง ๆ ทั่วทุกมุม โลกล้วนเป็นที่มาของการประพฤติปฏิบัติของมนุษย์แทบทั้งสิ้น บางข้อกำหนดมีมาตรการบังคับ แต่บางข้อ กำหนดก็เป็นเรื่องแนะนำให้อธิปฏิบัติซึ่งในระยะต่อๆ มาเมื่อหลักปฏิบัติตามหลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนา แพร่หลายออกไปอย่างกว้างขวางจนเป็นที่ยอมรับของมวลมนุษยชาติว่า หลักศีลธรรมเป็นหลักความประพฤติ ที่ดีที่ชอบ หากบุคคลใดมีศีลธรรมประจำใจก็ย่อมมีคุณธรรมและจริยธรรมติดตัวไปด้วย โดยจะแสดงออกเป็น พฤติกรรมของแต่ละคนต่อเมื่อมีการกิจหน้าที่ให้กระทำ ซึ่งพิจารณาได้จากเจตนา วัตถุประสงค์ การกระทำ และผล ของการกระทำ และในทางการเมืองและการบริหารปกครองก็ได้ผนวกแนวทางปฏิบัติตามหลักศีลธรรมให้ เป็นพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับที่มีหน้าที่บริหารงานในองค์กร เนื่องจากว่าคุณธรรมและ จริยธรรมของพนักงานและเจ้าหน้าที่รัฐ ถือว่าเป็นสิ่งที่ทุกคนจะต้องมีติดตัวไปตลอดในการปฏิบัติงานนอก เหนือจากกฎระเบียบต่าง ๆ ตามข้อกำหนดกำหนดไว้เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและความเจริญ ก้าวหน้าของประเทศชาติ(ปรัชญา เวสารัชช, 2551) กล่าวโดยสรุปก็คือข้าราชการนั้นเป็นบุคคลที่สามารถให้คุณให้โทษแก่ประชาชนโดยตรง โดยเฉพาะ หัวหน้าหน่วยงานราชการต่าง ๆ จะต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นอย่างสูงในการบริหารงาน อีกทั้งจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาได้ในทางตรงกันข้าม ถ้าหัวหน้าหน่วยงานราชการไม่มีคุณธรรม และจริยธรรมในการบริหารงานก็จะส่งผลกระทบต่อหน่วยงานราชการนั้น ๆ เป็นอย่างมาก ยก ตัวอย่างเช่น งานไม่มีประสิทธิภาพ หย่อนยานในประสิทธิภาพการทำงานและชอบเอารัดเอาเปรียบประชาชน มีการทุจริตประพฤติมิชอบอยู่เสมอ ปัญหาต่างๆเหล่านี้ได้เกิดขึ้นมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานแต่ยังไม่ได้รับการ แก้ไขเปลี่ยนแปลงให้หมดไปจากระบบราชการ ได้ถึงแม้จะมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยในการพัฒนาปรับปรุงระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ก็ยังไม่สามารถที่จะทำให้หน่วยงานราชการมีมาตรฐานการทำงาน สาเหตุประการหนึ่งก็คือการขาดคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารงาน บทความนี้จะกล่าวถึงแง่คิดและมุมมองบางประการเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมและ จริยธรรมในการบริหารงานหรือการปฏิบัติงานในหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนของผู้เป็นบุคลากรในหน่วยงานทุกระดับ เพื่อให้เป็นมาตรการส่งเสริมสนับสนุน หรือผลักดันให้กลุ่มบุคคลเหล่านี้บำเพ็ญตนให้เป็น ประโยชน์ต่อ

ชาติบ้านเมืองอย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำหน่วยงานจะต้องทำตนเป็นแบบอย่าง วารสารการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในองค์กร องค์กรบริหารส่วนตำบลสายทอง เอาใจใส่ในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรในองค์กรของตนให้เป็นหน่วยงานที่เป็นเลิศทาง คุณธรรมและจริยธรรม

2. ความหมายของคำว่า “คุณธรรมและจริยธรรมในองค์กร”

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายของคำว่า “คุณธรรม” ว่า “สภาพ คุณงามความดี” ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า การที่จะวินิจฉัยว่าบุคคลใดมีคุณธรรมดีแค่ไหนเพียงใดนั้น ย่อมต้องพิจารณาโดยรวมว่าบุคคลนั้นมีอุปนิสัยและประพฤติปฏิบัติตนอย่างไร ดำรงตนอยู่ในกรอบของ กฎหมายและศีลธรรมเพียงใด? เป็นผู้มีควมรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงานและต่อสังคมอย่างไร และเป็นผู้ที่ ยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมเพียงใด (ชานินทร์กรัยวิเชียร, 2550)

พจนานุกรมฉบับเดียวกันนี้ให้ความหมายของคำว่า “จริยธรรม” ว่าเป็น “ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ” ตามหลักศีลธรรม และกฎศีลธรรม ดังนั้น จริยธรรมของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรที่ดีควรจะปฏิบัติหน้าที่ในวิชาชีพอย่างไรจึงจะมีประสิทธิภาพสูงสุด และผู้บริหารที่คั้นนั้นจักต้องครองตนในสังคมอย่างไร (ชานินทร์กรัยวิเชียร, 2550)

ปราชญา กล้าผจญ (2550) ได้ให้ความหมายคุณธรรม (Morality) ว่า หมายถึงคุณความดีที่มีอยู่ประจำใจคน คนที่มีคุณธรรม คือคนที่มีใจโอบอ้อมอารีมีใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เบียดเบียนใคร ไม่ทำร้ายใคร คนที่มีคุณธรรมจะรักความยุติธรรมและมีความเมตตาต่อผู้อื่นเสมอ สอดคล้องกับใสว มาลาทอง ที่กล่าวว่า เป็นคนดีต้องมีคุณธรรม คือ ต้องมีศีลธรรมประจำใจ

จริยธรรม (Ethic) มีความหมายว่ากฎเกณฑ์แห่งความประพฤติหรือ หลักความจริงที่เป็นแนวทางแห่งความประพฤติปฏิบัติ(ใสว มาลาทอง,2542)สอดคล้องกับปราชญากล้าผจญ (2550) ที่ให้นิยามความหมายของคำว่า จริยธรรม เป็นเรื่องเกี่ยวกับความดีความถูกต้อง เป็นพลังเชื่อมโยงมนุษย์กับมนุษย์และมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกัน โดยทำหน้าที่เป็นพลังกระตุ้นจิตสำนึก(Conscience)ของมนุษย์ให้มีความรู้สึกรับผิดชอบกับพฤติกรรมของตน

ผู้เขียนมีความเห็นว่า คุณธรรมและจริยธรรมมีลักษณะเป็นนามธรรม การที่จะกล่าวถึงคำทั้งสองคำนี้ให้ชัดเจนทุกคนยอมรับจึงเป็นเรื่องยาก แม้ว่าคนส่วนใหญ่จะมีความเห็นพ้องต้องกันว่า คุณธรรมและจริยธรรมเกี่ยวข้องกับความดีงาม ความถูกต้องผิด พฤติกรรมที่ควรปฏิบัติไม่ควรปฏิบัติค่านิยมและความคาดหวังของสังคม รวมทั้งมาตรการผลักดันให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์แต่เมื่อนำไปปฏิบัติหรือประยุกต์ในสถานการณ์เฉพาะก็มักจะมีผลแตกต่างกันเสมอ (ปรัชญา เวสารัชช, 2551) ซึ่งอาจพิจารณาได้ว่าทั้ง

คุณธรรมและจริยธรรมที่ยึดถือปฏิบัติกันในแต่ละสังคมหรือชุมชนนั้นขึ้นอยู่กับอุดมการณ์และความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่เป็ความดีงาม จึงอาจทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันได้แต่อย่างไรก็ตาม ถ้าหากยึดหลักธรรม ทางศาสนา หรือกฎ ระเบียบ ประมวลจริยธรรม ตลอดจนจรรยาบรรณวิชาชีพแล้ว ก็จะทำให้ความคิดเห็น ของปัจเจกบุคคลถูกจำกัดพฤติกรรมเชิงปฏิบัติอยู่ในกรอบของความควรหรือไม่ควร ได้ดังนั้น การเสริมสร้าง คุณธรรมและจริยธรรมในองค์กรจึงควรมีมาตรการที่เหมาะสมอย่างเป็นรูปธรรม โดยนำหลักธรรมทางศาสนา มาปฏิบัติและส่งเสริมเนื่องจากว่าศาสนาที่เรานับถือนั้นมีทั้งคำสั่งและคำสอนซึ่ง พระพรหมวชิรญาณ (2551) กล่าวว่าคำว่า “สั่ง” หมายถึงต้องทำตาม หากไม่ทำตามจะได้รับความเสียหาย ที่เราเรียกว่าศีล ส่วนคำว่า 218 Vol.6 No.2 July - December 2017 Academic Journal of Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus “สอน” หมายถึงแนะนำพร้าสอน อบรม บ่มเพาะ บอกกล่าวว่สิ่งนี้ควรทำหรือไม่ควรทำ สิ่งนี้่น่าทำหรือไม่ น่าทำอย่างไร หมายความว่า ให้คิดมากกว่าการสั่งบังคับให้ทำ อันเรียกว่า ธรรม หรือธรรมะ รวมทั้งสองคำ เข้าด้วยกันเราเรียกว่า “ศีลธรรม”

ดังนั้น จะพิจารณาเห็นได้ว่าคนเราเมื่อนับถือศาสนาแล้วย่อมมีศีลธรรมประจำใจกันทุกคน ส่วนจะปฏิบัติได้มากน้อยแค่ไหนก็จะสังเกตได้จากพฤติกรรมการปฏิบัติตนของแต่ละบุคคลว่ามีความสมดุลระหว่าง ศีล กับ ธรรม หรือไม่เพียงใด เกี่ยวกับประเด็นปัญหานี้พระพรหมวชิรญาณ (2551) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า ทุกคนต่างทราบกันดีว่าศีล นั้น คือ มาตรการกฎเกณฑ์ระเบียบ และข้อบังคับของชีวิตเพื่อวิถีที่ดีงามและ สันติสุข แต่เพราะเราลืม และมีได้ให้ความสำคัญต่อ ศีล เท่าที่ควร สังคมปัจจุบันจึงละทิ้งกฎเกณฑ์ของชีวิต ไปหมดสิ้น เมื่อเราทิ้ง ศีล คือกฎเกณฑ์ของชีวิต เอาแต่คุณธรรม เราจึงประสบปัญหาและได้รับความเดือด ร้อน พระพุทธองค์จึงทรงวาง “กฎศีลธรรม” ออกมาใช้เป็นกลไกหรือแนวทางในการป้องกันแก้ไข ปัญหา ชีวิตและสังคม เพื่อวิถีชีวิตที่ดีงามและเพื่อสันติสุขของชาวโลก

3. แนวคิดเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม

ปรัชญา เวสารัชช(2552)กล่าวว่า นักวิชาการที่ให้ความสนใจเรื่องราวของคุณธรรมและจริยธรรม ได้มีข้อคิดเห็นหลากหลายและแตกต่างกันไปอย่างมาก ทั้งนี้คุณธรรมและจริยธรรมมีลักษณะบางประการดังต่อไปนี้

1) คุณธรรมและจริยธรรมเป็นเรื่องของความควรไม่ควร

– การวินิจฉัยความควรไม่ควรขึ้นกับ บริบท สังคม หรือสภาวะการณ์ที่แตกกันไป เป็นเรื่องของความคิดเห็นและเป็นนามธรรม จึงก่อให้เกิดความ แตกต่างกันในการวินิจฉัยและตีความ ซึ่งอาจไม่เห็นตรงกัน อย่างเป็นเอกฉันท์ในทุกกรณีแต่อย่างไรก็ตาม คุณธรรมและจริยธรรมต้องอาศัยความเห็นของคนส่วนใหญ่

-4-

ประกอบกับแนวทางตีความที่เคยเกิดขึ้นในอดีต หรือตัวอย่างอื่นในลักษณะเดียวกัน โดยพิจารณาถึงผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในแต่ละสถานการณ์ด้วย

2) คุณธรรมและจริยธรรมเป็นเรื่องของสำนึกส่วนบุคคล

-คุณธรรมและจริยธรรมมิใช่กฎเกณฑ์ ลายลักษณ์อักษรที่ใช้เป็นมาตรฐานตีความเพียงอย่างเดียวคนแต่ละคนควรรู้ว่าควรทำอะไร ไม่ควรทำอะไร และจำเป็นต้องควบคุมพฤติกรรมนิสัยของตนเอง ซึ่งโดยจิตสำนึกแล้วบุคคลต้องรู้ดีรู้ชั่วด้วยตนเองและ ควบคุมบังคับใจตนเองมิให้ล่วงละเมิดจริยธรรม เพราะหากละเมิดแล้วก็ไม่สมควรอยู่ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ ของรัฐอีกต่อไป หรือกรณีองค์กรเอกชนก็เช่นเดียวกัน

3) คุณธรรมและจริยธรรมเป็นแนวทางปฏิบัติ

- การปฏิบัติตามแนวทางคุณธรรมและจริยธรรม ผู้ปฏิบัติต้องประยุกต์หลักการให้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์และใช้ดุลยพินิจตัดสินใจหรือดำเนินการให้ เหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนหรือผู้รับบริการตลอดจนหน่วยงานและประเทศ ชาติว่ามีการละเมิดจริยธรรมหรือไม่เพียงใด

4) คุณธรรมและจริยธรรมเป็นเรื่องของเอกบุคคล

-โดยแต่ละบุคคลในบทบาทฐานะและตำแหน่ง หน้าที่ต่าง ๆ เลือกใช้ปฏิบัติเป็นการตัดสินใจส่วนตัว เป็นจิตสำนึกส่วนตัว และเมื่อยึดถือปฏิบัติแล้ว ย่อม ไม่พึงหวังผลตอบแทนอื่นใด นอกจากความภาคภูมิใจส่วนตัวซึ่งผู้อื่นอาจล่วงรู้หรือไม่ล่วงรู้ก็ได้ทั้งนี้เพราะ จริยธรรมเป็นกรอบหรือแนวทางซึ่งผู้มีตำแหน่งหรือหน้าที่การงานในองค์กรภาครัฐพึงสำเหนียกทำความ วารสารการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในองค์กร องค์กรบริหารส่วนตำบลสายทอง เข้าใจ และยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด แต่อาจไม่มีบทลงโทษกรณีละเมิดจริยธรรมเหมือนการกระทำผิด กฎหมายตามลักษณะความผิดที่บัญญัติไว้ยกเว้นมีกฎหมายกำหนดบทลงโทษสำหรับความผิดบางอย่างของ การละเมิดจริยธรรมเอาไว้

5) คุณธรรมเป็นเครื่องทำให้เกิดจริยธรรม

- ผู้ปฏิบัติงานที่ดีต้องมีหลักธรรมยึดเหนี่ยวจิตใจและมี พฤติกรรมการปฏิบัติอยู่ในกรอบและเป็นแบบอย่างที่ดีจริยธรรมต้องมาจากจิตใจ แนวคิดมีอยู่ว่าในโลกนี้ ไม่มีอะไรสำคัญเท่ามนุษย์ ในมนุษย์ไม่มีอะไรสำคัญเท่า “จิตใจ” จิตใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดใน พฤติกรรมของมนุษย์และจริยธรรมคือ พฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกในทางที่ถูกต้อง ที่สังคมส่วนใหญ่ ยอมรับ

จะเห็นได้ว่า แนวคิดที่เกี่ยวข้อกับคุณธรรมและจริยธรรมนั้นมีหลากหลาย ดังจะยกเป็นตัวอย่างเพิ่มเติมบางตัวอย่างต่อไปนี้

-5-

1) แนวคิดเรื่องพหุศีลธรรม

– แนวคิดนี้ถือว่ามีหลักการทางศีลธรรมและค่านิยมทางศีลธรรม มากมายซึ่งมนุษย์ใช้ในการตัดสินใจของตนเองและผู้อื่น หลักการดังกล่าวถูกใช้เพื่อตัดสินความถูก หรือผิดไม่เหมือนกัน พฤติกรรมอย่างหนึ่งในสังคมหนึ่งอาจเป็นเรื่องถูกต้องแต่อาจเป็นสิ่งตรงกันข้ามในอีก สังคมหนึ่ง หรือ แม้แต่ในสังคมเดียวกันอาจมีการวินิจฉัยพฤติกรรมของคน ๆ หนึ่งแตกต่างกันไปจากอีกคนหนึ่ง ก็ได้ทั้ง ๆ ที่เป็นพฤติกรรมแบบเดียวกัน แนวคิดนี้จึงไม่ยอมรับการหยิบยกจริยธรรมในสังคมอื่นมาตัดสิน ความถูกต้องทางจริยธรรมของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในสังคมที่แตกต่างกันออกไป

2) แนวคิดเรื่องอรรถประโยชน์

– เป็นแนวคิดของกลุ่มอรรถประโยชน์นิยม (Utilitarianism)ตาม แนวทางของจอห์น สจวต มิลล์ซึ่งอธิบายไว้ว่าทางเลือกในการดำเนินการที่ดีที่สุดหรือดีกว่าอย่างอื่นในเชิง ศีลธรรม คือ ทางเลือกที่นำไปสู่ อรรถประโยชน์สูงสุด นั่นคือความสุขและความพึงพอใจสำหรับมนุษย์ดั่งนั้น หลักการพื้นฐานของจริยธรรมที่มนุษย์พึงยึดถือปฏิบัติคือการกระทำอะไรก็ตามที่นำไปสู่ความสุขและความ พึงพอใจสำหรับมนุษย์จำนวนมากที่สุด

3) แนวคิดว่าด้วยเจตนารมณ์แห่งการกระทำ

– อิมมานูเอล คานท์นักปรัชญาชาวเยอรมัน เห็น ว่าการกระทำที่จะมีคุณค่าทางศีลธรรมได้นั้นต้องเป็นการกระทำที่เกิดจากเจตนาที่ถูกต้องหรือเจตนารมณ์ ที่ดีคานท์จึงเห็นว่าจริยธรรมนั้นต้องเกิดจากเจตนา มิใช่พิจารณาจากผลที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพราะเจตนาที่ดีย่อม ส่งผลที่ดีอยู่แล้ว เว้นเสียแต่จะมีปัจจัยอุปสรรคอื่นมาขัดขวาง

บุคลากรหรือผู้ปฏิบัติงานในองค์กร

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 279 ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมแก่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภทและให้มีการบังคับใช้ให้มีประสิทธิภาพ อันได้แก่ กำหนดขั้นตอนการลงโทษ เมื่อฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม โดยถือเป็นความผิดทางวินัย

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2552 ได้กำหนดค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรม 9 ประการ ได้แก่

- 1) การยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม
- 2) การมีจิตสำนึกที่ค้ำชูสัตย์สุจริต และรับผิดชอบ
- 3)การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

-6-

- 4) การยื่นหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
- 5) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
- 6) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้องและไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- 7) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- 8) การยึดมั่นในหลักประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 9) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

ในการบริหารราชการแผ่นดินจำเป็นต้องมีการกำหนดหน่วยงานหรือองค์กรตามภารกิจหน้าที่ตั้งแต่ระดับกระทรวง ทบวงกรม ซึ่งเป็นการบริหารราชการส่วนกลางลงไปจนถึงราชการบริหารส่วนภูมิภาคคือ จังหวัด อำเภอ และราชการบริหารส่วนท้องถิ่น อันได้แก่กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากนี้ก็ยังมีรัฐวิสาหกิจและส่วนราชการอื่น ๆ อีกโดยหน่วยงานหรือองค์กรตามที่กล่าวถึงข้างต้นจำเป็นต้องมีข้าราชการ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานของรัฐเป็นฝ่ายปฏิบัติงานในฐานะกลไกรัฐ มีการกำหนดโครงสร้างองค์กรโดยแบ่งออกเป็นฝ่ายข้าราชการการเมืองและฝ่ายข้าราชการประจำ โดยแต่ละฝ่ายก็ทำหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นของตนเองตามฐานะแห่งตำแหน่งนั้น ๆ เช่น ฝ่ายการเมืองก็มีรัฐมนตรีเลขาธิการรัฐมนตรีฝ่ายข้าราชการประจำก็มีทั้งผู้บริหารระดับสูง ได้แก่ ปลัดกระทรวง อธิบดีรองอธิบดีผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง หัวหน้าแผนก และประจำแผนก ลงไปตามลำดับเพื่อบริหารกิจการสาธารณะตามนโยบายของฝ่ายการเมือง ส่วนองค์กรภาคธุรกิจเอกชนก็มีโครงสร้างองค์กร และบุคลากรปฏิบัติงานตามภารกิจให้บรรลุเป้าหมายของผู้ประกอบกิจการเช่นเดียวกัน

ประเด็นเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมของบุคคลในองค์กรย่อมมีลักษณะพิเศษจากหลักการสากลสำหรับคนโดยทั่วไปในสังคม เนื่องจากกลุ่มบุคคลในองค์กรภาครัฐ เป็นกลุ่มที่มีอำนาจหน้าที่ในสังคมในการกระทำกิจการสาธารณะต่างๆ ย่อมมีผลกระทบต่อส่วนรวมจากผลของการกระทำของบุคคลกลุ่มนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลระดับผู้นำหรือผู้ปกครองควรมีจริยธรรมมากกว่าคนธรรมดาทั่วไป ดังตัวอย่างเช่น

- 1) การเห็นแก่ประ โยชน์ส่วนรวมมากกว่าเห็นแก่ประ โยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง
- 2) การมีศีลธรรมประจำใจ
- 3) การเคารพกติกาของสังคม
- 4) ต้องมีความยุติธรรม
- 5) ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต (วิสุทธ์ โภธิแทน, 2548)

4. มูลเหตุจูงใจที่ทำให้มีการกระทำผิดหรือละเมิดจริยธรรม

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2547) กล่าวว่า สาเหตุสำคัญของการประพฤติมิชอบในวงราชการ มาจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐประพฤติมิชอบนั้น สืบเนื่องมาจาก จริยธรรม หรืออาจเรียกว่า จิตใจ จิตสำนึก จิตวิญญาณ และอุดมการณ์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น เพราะจริยธรรมมีส่วนสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมหรือการปฏิบัติราชการซึ่งรวมทั้งการกระทำหรืองดเว้นการกระทำใดๆตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ราชการเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนโดยรวม สอดคล้องกับ พระพรหมวชิรญาณ (2545) ได้บรรยายอธิบายว่า ทุกคนทราบดีว่า สីล นั้น คือ มาตรการ กฎเกณฑ์ระเบียบ และข้อบังคับของชีวิต เพื่อวิถีชีวิตที่ดีงามและสันติสุข แต่เพราะ เราลืม และมีได้ให้ความสำคัญต่อ สีล เท่าที่ควร สังคมปัจจุบันจึงละทิ้งกฎเกณฑ์ของชีวิตไปหมดสิ้น

ประวิณ ณ นคร (2531) กล่าวว่า มีเหตุบางประการที่ทำให้ข้าราชการและพนักงานของรัฐกระทำ ผิดวินัย เช่น ความไม่รู้ระเบียบแบบแผน, อิทธิพลบีบบังคับ, ความจำเป็นชักนำ, ความกดดันทางอารมณ์ เป็นต้น ดังนั้น ข้าราชการจึงต้องรักษาวินัย อันหมายถึง การระวัง การเอาใจใส่ไม่ละเลย เช่นเดียวกับที่เรา พูดว่า “รักษาศีล” ซึ่งหมายถึงการเอาใจใส่ไม่ละเลยศีล นั่นเอง

ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่าจากเหตุผลของการกระทำผิดซึ่งถือว่าการละเมิดจริยธรรมอันเป็นการกระทำผิดวินัย หรือผิดศีล ดังกล่าวข้างต้น อาจพิจารณาเห็นได้ว่า มูลเหตุมาจาก 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยภายใน ได้แก่ 1) โลก โกรธ หลง 2) ทุกข์ โศก โรก ภัย 3) ขาดวินัยในตนเอง 4) ความ จำเป็น ชักนำ 5) ความกดดันทางอารมณ์ 6) มีค่านิยมที่ผิด และ 7) ความสับสนและความไม่เข้าใจในหลัก ศีลธรรม (- ความไม่สมดุลระหว่างศีลกับธรรม, - เอาคำสอนในระดับโลกุตระไปใช้ในระดับโลกิยะ)

2. ปัจจัยภายนอก ได้แก่ 1) อบรมมุข 2) โอกาสเปิดช่องล่อใจ 3) เห็นตัวอย่างที่ไม่ดี 4) ความ ไม่ สมดุลระหว่างคนกับงาน 5) อิทธิพลบีบบังคับ และ 6) ขาดมาตรการควบคุมและตรวจสอบ

แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการกระทำผิดต่าง ๆ ของบุคลากรในองค์กรที่มีพฤติกรรมที่ขาดคุณธรรมและจริยธรรมนั้นจำเป็นต้องใช้มาตรการหลายรูปแบบผสมผสานกัน ทั้งมาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางศีลธรรม และมาตรการทางการบริหาร ซึ่งผู้เขียนจะได้นำเสนอในลักษณะที่เป็นมาตรการทางศีลธรรม และมาตรการทางการบริหารตามกรอบคุณธรรมและจริยธรรมหลักของผู้มีอำนาจหน้าที่ในองค์กรที่พึงปฏิบัติส่วนมาตรการทางกฎหมายเป็นอีกประเด็นหนึ่งซึ่งจะไม่ขอกล่าวถึง

คุณธรรมและจริยธรรมหลัก

ในส่วนที่เกี่ยวกับบุคลากรในองค์กรภาครัฐและเอกชนที่มีภารกิจหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติโดยเฉพาะอย่างยิ่ง บุคลากรภาครัฐซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะ ย่อมมีพันธกิจหลักในการดูแลทุกข์สุขของสังคมและสมาชิกของสังคมโดยส่วนรวม กล่าวโดยสรุปแล้ว ต้องมีจริยธรรมกำกับพฤติกรรมของตนเพื่อป้องกันการทำหน้าที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อบ้านเมือง ซึ่งมีอยู่หลายประการ พอสรุปได้ดังนี้

1. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง หมายถึงการทำหน้าที่ อย่างตรงไปตรงมาไม่เป็นไปเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือคนใกล้ชิดและไม่เอาประโยชน์ส่วนตัวมาเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของทางราชการ

2. การปฏิบัติหน้าที่ด้วยการอุทิศตน หมายความว่าต้องทำหน้าที่ด้วยความรู้ความสามารถ ด้วยการอุทิศตน ซื่อสัตย์สุจริต มุ่งมั่น เสียสละ ตรงไปตรงมา ยุติธรรม เป็นธรรม เคารพหลักการและกติกาสังคม ใช้ดุลยพินิจที่ถูกต้อง กล่าวหาญ อดทน

3. มีความรับผิดชอบและผูกพันในหน้าที่ของตน กล่าวคือจะต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย หรือเกิดผลสัมฤทธิ์เพื่อเป็นที่พอใจของประชาชนผู้รับบริการ

4. เคารพกติกาของสังคม กติกาที่สำคัญคือ กฎหมาย และระเบียบข้อบังคับ หรือข้อตกลง ประชาคมต่าง ๆ หมายความว่า ยินดีที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ดังกล่าว โดยไม่ละเมิดหรือก่อความเสียหายใด ๆ อันเป็นการสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น กล่าวอย่างสรุปก็คือเป็นคนมีวินัยต่อตนเอง

5. การเสียสละตนเอง หมายความว่า เมื่อมีโอกาสเข้ามาทำหน้าที่สาธารณะและได้รับความไว้วางใจจากประชาชนและสังคมแล้วต้องถือว่ามิเกียจคร้านและศักดิ์ศรีการตัดสินใจหรือการกระทำใดต้องไม่มี ลักษณะของความขัดแย้งทางผลประโยชน์รวมไปถึงการยินยอมเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เช่น ทรัพย์สิน ผลประโยชน์หรือพฤติกรรมทั้งในอดีตและปัจจุบันเพื่อสร้างความมั่นใจต่อสาธารณะ

ในองค์กรภาคเอกชนก็ยังคงมีความจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบกิจการให้เจริญก้าวหน้า ดังจะเห็นได้จากการสัมมนาเรื่อง “จริยธรรมกับการประกอบธุรกิจแบบยั่งยืน” ดำเนินการโดย สมาคมผู้ประกอบการรถยนต์ใช้แล้ว และสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) สรุปได้ว่า

1. การประกอบธุรกิจในยุคใหม่ผู้ประกอบการต้องบริหารงานโดยคำนึงถึง จริยธรรม อันได้แก่
 - 1.1 รับผิดชอบต่อผู้บริโภค
 - 1.2 บริการอย่างมีคุณภาพ
 - 1.3 ถูกต้อง ตรงไปตรงมา

-9-

1.4 มีความซื่อสัตย์ทำทุกอย่างด้วยความโปร่งใสถูกต้องตามกฎหมายและสามารถตรวจสอบได้

2. ถ้าท่านใดละเลยหรือไม่คำนึงถึงเรื่องจริยธรรมแล้วจะสร้างผลกระทบในทางลบต่อธุรกิจอย่างรุนแรง และกว้างขวางกว่ายุคใด ๆ

3. ผู้ประกอบการที่มีจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ ย่อมได้รับความเชื่อถือ ได้รับความไว้วางใจ จากผู้บริโภค และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จะส่งผลให้ธุรกิจเติบโตอย่างต่อเนื่อง

4. สังคมได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน นำความสุขความเจริญมาให้กับประเทศชาติด้วย ส่วนจริยธรรมทางการค้า ที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการให้ยึดหลัก คือ

- 1) ต้องมีความโปร่งใสในการประกอบกิจการ (ให้ข้อมูลกับลูกค้าในทุกมิติ)
- 2) ผู้ประกอบการต้องมีมาตรฐานของสินค้าที่ดีและมีการบริการที่ดีให้กับผู้บริโภค
- 3) ผู้ประกอบการต้องสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้า และผู้บริโภคเพื่อธุรกิจที่ยั่งยืน

5. แนวทางเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในองค์กร

คุณธรรมและจริยธรรมแม้จะมีอยู่เป็นคุณสมบัติประจำตัวในแต่ละบุคคลแล้วก็ตาม แต่เมื่อเข้ามา อยู่ในองค์กรใดองค์กรหนึ่งก็ย่อมจะมีการพัฒนา และเสริมสร้าง เพิ่มพูนให้ดีขึ้นหรือมั่นคงยิ่งขึ้น มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร โดยองค์กรที่ดีจะต้องมีภาพลักษณ์ขององค์กรที่ดีทั้งต่อหน้าและลับหลัง เช่น เป็นองค์กรแห่งคุณธรรม มีธรรมาภิบาล มีผลการปฏิบัติงานบรรลุผลตามเป้าหมายเป็นที่พึงพอใจแก่ประชาชนโดยรวม การเสริมสร้างคุณลักษณะดังกล่าว สามารถดำเนินการด้วยมาตรการทางศีลธรรมและมาตรการทางการบริหาร ดังต่อไปนี้คือ

5.1 มาตรการทางศีลธรรม

5.1.1 นำหลักศีลธรรมมาปฏิบัติเนื่องจากศีลธรรมเป็นหลักความประพฤติที่ดีที่ชอบ “ศีล” หมายถึง ข้อบัญญัติที่กำหนดทางปฏิบัติที่เป็นความประพฤติที่ดีทั้งกาย วาจา และใจ ทางพระพุทธศาสนา มีทั้งศีล 5 สำหรับประชาชนทั่วไป ศีล 8 สำหรับคฤหัสถ์ผู้รักษาศีลให้เคร่งครัดขึ้นไปอีกศีล 10 เป็นศีลสำหรับสามเณร ส่วนศีล 227 เป็นศีลสำหรับพระภิกษุสงฆ์เป็นต้น ส่วน “ธรรม” หมายถึง คุณความดีคำสั่งสอน ในศาสนา, หลักประพฤติปฏิบัติในศาสนา, ความยุติธรรม, ความถูกต้อง โดยมีหลักคิดคือ ผู้ปฏิบัติงานที่ดีทุกระดับ ควรยึดหลักธรรมสำหรับพัฒนาตน เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม มีแนวทางดำเนินการ เช่น

-10-

- 1) การพัฒนาจิตใจ ได้แก่ฝึกอบรมธรรม และเข้าค่ายวิปัสสนา
- 2) ปฏิบัติธรรม เข้าสมาธิภาวนา
- 3) ทำบุญ ทำทาน เข้าวัดฟังเทศ ตามวันสำคัญทางศาสนา

5.1.2 ใช้หลักมนุษยธรรม 3 ประการ คือ ความซื่อสัตย์ ความเมตตา และความสามัคคี

5.1.3 ยึดมั่นในหลักศาสนา คือ

- 1) ไม่ประพฤดิชั่ว ทำแต่ความดีและทำจิตใจให้บริสุทธิ์
- 2) ใช้ธรรมมีอุปการะมาก 2 ประการคือสติ(ความระลึกได้)และสัมปชัญญะ(ความรู้ตัว) ผู้มีธรรม 2 ประการนี้ย่อมเป็นคนรอบคอบ ไม่ประมาท จะคิด จะทำ จะพูดอะไรก็ไม่ผิดพลาดเสีย หาย
- 3) ใช้ธรรมอันทำให้งาม (ธรรมสำหรับตกแต่งประดับจิตใจ) 2 ประการ คือ ขันติ (ความอดทน) โสรัจจะ (ความสงบเสงี่ยม)

4) ใช้หลักธรรมสำหรับการครองตน ครองคน ครองงาน กล่าวคือ

4.1) การครองตน ตรงกับหลักธรรม คือ สัปปริสธรรม 7 ได้แก่ รู้เหตุรู้ผล รู้งาน รู้ชุมชน รู้ประมาณ รู้กาลเทศะ และรู้บุคคล ทางปฏิบัติคือ พึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ ประหยัดและอดออม รักษาระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ปฏิบัติตามคุณธรรม มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

4.2) ครองคน ตรงกับหลักธรรม คือ สังคหวัตถุ 4, พรหมวิหาร 4 ดังนี้

4.2.1) สังคหวัตถุ 4 ได้แก่ ทาน (การให้) ปิยวาจา (การพูดจาสุภาพ) อตถ จริยา (การบำเพ็ญประโยชน์) และสมานัตตา (เสมอต้นเสมอปลาย)

4.2.2) พรหมวิหาร 4 ได้แก่ เมตตา (อยากให้เขามีความสุข) กรุณา (อยากให้เขาพ้นทุกข์) มุทิตา (ยินดีกับความสำเร็จของเขา) และอุเบกขา (การรู้จักวางเฉย)

4.3) ครองงาน ตรงกับหลักธรรม คือ อิทธิบาท 4 และ ฆราวาสธรรม 4

ดังนี้

-11-

4.3.1) อิทธิบาท 4 ได้แก่ ฉันทะ (ความรักในหน้าที่การงาน)
วิริยะ (ความ ขยันหมั่นเพียร) จิตตะ (ความเอาใจใส่ในงาน) และวิมังสา
(ความใต้อ่ตรง ไคร่ครวญ)

4.3.2) ทศวาจาธรรม ได้แก่ สัจจะ(ความจริง) – ซื่อตรง ทำจริง,
ทมะ (ฝึก ตน) –ควบคุมตนเอง ปรับตัว,ขันติ(อดทน) – เข้มแข็งไม่
หวั่นไหว,และจาคะ (เสียสละ) – มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่

5.2 มาตรการทางการบริหาร

มาตรการทางการบริหาร หมายถึงแนวทางหรือวิธีการบริหารงานที่มีการควบคุม กำกับและ ส่งเสริม ให้มีการปฏิบัติตามโดยหัวหน้าหน่วยงานหรือผู้บังคับบัญชาเป็นผู้รับผิดชอบ เพื่อให้การบริการ สาธารณะ ของรัฐและเจ้าหน้าที่รัฐสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมกับสร้าง ความ เจริญก้าวหน้าของประเทศจึงได้จัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ อันได้แก่ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2552ซึ่งก่อนหน้ารัฐบาล ได้ประกาศเป็นวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบใน ภาครัฐเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2549 โดยนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหรือศาสตร์พระราชามาปรับใช้ วาระแห่งชาตินี้มีเป้าหมายเพื่อปรับให้ภาคราชการทำงานด้วยความสุจริต โปร่งใส ประหยัด เกิด ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและมีจิตสำนึกในการทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ในการขับเคลื่อน วาระแห่งชาติแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับชาติทำการขับเคลื่อนในภาพรวมทั้งระบบ ระดับหน่วยงาน มุ่ง กำหนดกลยุทธ์/โครงการ/นวัตกรรม ทางคุณธรรมและจริยธรรม และ ธรรมภิบาลของแต่ละส่วนราชการ และระดับบุคคล คือข้าราชการแต่ละคนที่ต้องหยั่งจริยธรรมไว้ใหม่โนสำนึกของตน ซึ่งในปัจจุบันกำลังอยู่ ในระหว่างการสร้างขบวนการเรียนรู้ระดับองค์กร หน่วยงาน และระดับบุคคล ด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมภิบาล ทั้งในระดับจังหวัดอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปรากฏทั้งเป็นรูปธรรมและ นามธรรม ดังนี้

1. ระดับหน่วยงานควรประกาศใช้แนวทางการปฏิบัติให้เป็นหน่วยงานคุณธรรม เช่น กระทรวง สาธารณสุข กำหนดให้โรงพยาบาลเป็นหน่วยงานคุณธรรม หมายถึง โรงพยาบาลมีการบริหาร จัดการด้วย ความ โปร่งใส ซื่อสัตย์ ประหยัด ยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องบนพื้นฐานทางศีลธรรม วัฒนธรรม และ หลัก กฎหมาย ตลอดจนให้บริการด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ด้วยความมีน้ำใจ เคารพในศักดิ์ศรีคุณค่า ของผู้ บริการ และบุคคลอื่น ปฏิบัติงานด้วยความสุขเพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยมีแนวทางการดำเนิน งานสู่ เป้าหมายคือ

-12-

1) แต่งตั้งคณะกรรมการ ประชุมวางแผน และเป็นแกนนำในการสร้างสังคมคุณธรรมในโรงพยาบาล

2) กำหนดอัตลักษณ์(คุณลักษณะเฉพาะตัวที่เป็นข้อบ่งชี้ของลักษณะเฉพาะบุคคล) เช่น สามัคคี มีวินัย ใฝ่ใจ พอเพียง

3) กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบอัตลักษณ์

2. พัฒนาศักยภาพการพัฒนาบุคลากรด้วยการฝึกอบรมเป็นกระบวนการสำคัญในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และค่านิยมของบุคคล เพราะจะทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน รู้สำนึก ในหน้าที่ มีวินัยมากขึ้น และกำหนดค่านิยมที่ถูกต้องเป็นของตนเอง เช่น ประหยัดคอบออม พอเพียงซื่อสัตย์ สุจริต รู้รับผิดชอบ เป็นต้น

3. การใช้ภาวะผู้นำ ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าหน่วยงานมีหน้าที่โดยตรงในการควบคุมตรวจสอบ และริเริ่มนำเทคนิควิธีการต่างๆ มาใช้เพื่อส่งเสริม พัฒนาและป้องกันมิให้มีการละเมิดจริยธรรม และ กระทำผิดวินัยได้โดยสามารถให้คุณ ให้โทษบุคลากรได้ตามอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ เช่น การสร้างแรงจูงใจการ สร้างเงื่อนไข กระตุ้นให้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ด้วยการกำหนดมาตรฐานงาน กำหนดเป้าหมายในการ ทำงาน กำหนดหลักเกณฑ์พิจารณาความดีความชอบ หรือเลื่อนตำแหน่งตามผลงาน เป็นต้น

4. จูงใจและกระตุ้นให้รักเกียรติศักดิ์และมีอุดมคติเช่น มีเครื่องแบบ มีการสมาคม เป็นหน่วย ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม - ธันวาคม 2560 225 วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ร้อยเอ็ด งานที่เป็นเลิศทางใดทางหนึ่ง และทำเพื่อศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการ

5. สร้างความภาคภูมิใจ เช่น แสวงเกียรติคุณหรือชมเชยแก่ผู้ทำดีตั้งเงื่อนไขให้แก่ผู้ทำดี ปรับปรุงสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์สวยงาม มีเครื่องอำนวยความสะดวกในที่ทำงาน

6. สร้างขวัญและกำลังใจเช่น ความเป็นธรรม ความมั่นคงความก้าวหน้าและความปลอดภัย เป็นต้น

6. สรุป

วิธีการหรือมาตรการต่าง ๆ ในการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในองค์กร ตามที่กล่าวมาข้างต้น นับได้ว่าเป็นความตั้งใจของผู้รับผิดชอบที่จะพยายามขับเคลื่อนองค์กรไปสู่องค์กรแห่งคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งจะประสบผลสำเร็จได้มากน้อยเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความเอาใจใส่ของหัวหน้าหน่วยงาน แต่ละหน่วยเป็นสำคัญ มิใช่ว่ามีแต่คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ไว้แล้วแต่ไม่มีการเคลื่อนไหวในการปฏิบัติให้บังเกิดผลแต่ประการใดก็หาประโยชน์มิได้อ่างไรก็ตาม หากยังปรากฏว่ายังมีปัญหาการร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่มิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐอยู่ว่ามีแนวโน้มลดลง หรือเพิ่มขึ้น ย่อมจะสะท้อนให้หน่วยงานที่ได้รับการ ร้องเรียน ได้กลับมาทบทวนมาตรการต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติไปแล้วว่าจะปรับปรุงแก้ไขอย่างไรต่อไป

7. เอกสารอ้างอิง

ชานินทร์กรวิเชียร. (2550). คุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2560.

จาก <https://www.ocsc.go.th>.

ประวีณ ณ นคร. (2531). การรักษาวินัยข้าราชการสำหรับผู้บังคับบัญชา. กรุงเทพฯ : บริษัท ประชาชน จำกัด.

ปรัชญา เวสารัชช์. (2551). บทความพิเศษ จริยธรรมสำหรับนักการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ, วารสาร ผู้ตรวจการแผ่นดิน, 1(4), 7-24.

ปราชญา กล้าผจญ. (2549). คุณธรรมจริยธรรมผู้นำรัฐ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง.

พระพรหมวชิรญาณ. (2551). พระพุทธศาสนากับพระมหากษัตริย์ไทย. กรุงเทพฯ : บริษัท 24 อินเตอร์ พรีน จำกัด.

ยุทธพงษ์ลีลาภิจ ไพศาล. (2551). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

วิรัช วรรณิภาวรรณ. (2547). กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม.

วิสุทธิโพธิแทน. (2548). ผู้ปกครองที่พึงประสงค์กับการเมืองการปกครองไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ บรรณกิจ 1991 จำกัด.

ไสว มาลาทอง. (2542). คู่มือการศึกษาจริยธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.